

DE OPTOCHT

LANGETERMIJNGEHEUGEN PEUTER
SEMANTISCH GEHEUGEN DREUMES

Materiaal

• 2 soorten materiaal of speelgoed wat een kind in verschillende categorieën kan sorteren om een 'optocht' te maken, bijvoorbeeld, dieren, poppetjes, auto's.

• Bak om materialen in te doen.



BREINFEITJES

Concepten zijn belangrijk om te onthouden

Hoe leert je kind dat een hond een hond is? En dat het een dier is? En dat er verschillende soorten honden zijn?

In ons hoofd maken we **concepten** van de informatie. Een concept is een **mentale voorstelling** in je hersenen. Bijvoorbeeld voor het **concept** hond gaat het erom dat je kind kan bedenken welke **kenmerken** maken dat een hond een hond is: het leeft, blaft, is gemiddeld groot, heeft vier poten, een kop en een vacht. Met dit soort informatie kan je kind voorwerpen **logisch sorteren in categorieën**.

Categoriseren is eigenlijk niks anders **indelen** op wat een voorwerp is of waar het bij hoort. Dieren zijn bijvoorbeeld van een andere categorie dan auto's.

Wetenschappers weten dat de indeling van **concepten** varieert. Zo kan je indelen naar **kenmerken** of **functie** van het voorwerp of de **structuur van het materiaal**. Bijvoorbeeld een poes heeft als kenmerk snorharen. Kenmerken kunnen ook bij elkaar horen, bijvoorbeeld vleugels, veren en een snavel. Als het goed is denk je meteen aan een vogel.

Daarnaast bestaan er afspraken tussen mensen over wat iets is, bijvoorbeeld een gelijkzijdige driehoek is een driehoek met gelijke zijdes en hoeken. Er bestaan ook persoonlijke concepten, bijvoorbeeld je eigen gezicht of je huis. Het vormen van concepten en deze kunnen indelen in categorieën is belangrijk voor het opslaan en terughalen van informatie.

Speelfeitje

Bij dit spel gaat het om de **betekenis van het voorwerp**, dus het concept 'pop' en het concept 'dier'. Tussen 2-2,5 jaar heeft je kind **steun nodig** om bij dit spel de categorieën te leren. Met 2,5 jaar gaat je kind steeds meer **spontaan** speelgoed sorteren in categorieën, dus poppetjes bij poppetjes, dieren bij dieren.



NIVEAU 1

Leg het speelgoed **door elkaar** in een bak (bijvoorbeeld dieren en poppetjes).

• Maak een **optocht van de dieren** of een **optocht van de poppetjes**. Op dit niveau kan je kind uit een bak met twee verschillende voorwerpen **één voorwerp sorteren**.

• Zet een **dier** als voorbeeld neer. Kijk of je kind de dieren tussen de poppetjes in de bak kan zoeken.

Doe het je kind voor. Pak een dier zeg 'dit dier hoort hier' of 'kijk, de dieren lopen achter elkaar aan'.



Speelfeitje

Als je kind hierin aan het ontwikkelen is kan je kind bijvoorbeeld alles wat beweegt op vier poten als 'hond' benoemen. Dit is heel normaal. Je kind is aan het leren om een **concept** te vormen.

TIP!

Laat je peuter ook eens verschillend materiaal sorteren zonder dat je regels geeft. Vraag alleen 'wat hoort bij elkaar'. Kinderen maken soms prachtige indelingen of opstellingen van materialen. Peuters houden van sorteren en indelingen maken. Laat ze hun gang gaan, ook al klopt de indeling niet helemaal precies.

NIVEAU 2

Leg het speelgoed **door elkaar** in een bak (bijvoorbeeld dieren en poppetjes).

• Maak een optocht van de dieren en een optocht van de poppetjes. Je kind moet nu **twee dingen tegelijkertijd sorteren**.

• Zet een **pop** en **dier** als voorbeeld neer. Kijk of je kind kan sorteren.



Doe het je kind voor: 'de poppetjes lopen achter elkaar aan'. Pak een poppetje of een dier en vraag aan je kind 'waar hoort deze bij, hier of hier?'.